

مفاتيح الغيب

Qeybin açarları

Şeyx Heysəm Sərhan

"Sünnə" tədris mərkəzinin rəhbəri

Tərcümə edən: İlqar Eyvazovlu

Azərbaycan dili

ALSARHAAN.COM

اللغة الأذرية

MAHADSUNNAH.COM

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Qeyb elmi Allahın ﷻ Özündə gizli saxladığı məsələlər arasındadır.

Qeybi, onun keçmişini, indisini və gələcəyini Allahdan ﷻ başqası bilməz.

Allah ﷻ buyurur:

قال تعالى: ﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ

يُبْعَثُونَ﴾ [التَّوْل: ٦٥]

“De: “Allahdan başqa göylərdə və yerdə olanların heç biri qeybi bilməz. Onlar nə zaman diriləcəklərini belə bilmirlər.”¹

Amma Allah ﷻ qullarından bəzilərinə istədiyi qeyb elmini bildirir:

- Necə ki, Peyğəmbərinə ﷺ əvvəlki bəzi peyğəmbərlərin əhvalatlarını bildirdi.
- Eləcə də, qiyamətin əlamətlərini və gələcəkdə baş verəcək digər böyük məsələləri ona bildirdi.

Allah ﷻ buyurur:

¹ ən-Nəml surəsi, 65-ci ayə

قال تعالى: ﴿عَلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا﴾ ٦ إِلَّا مَن أَرَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ٧ لِّيَعْلَمَ أَن قَدِ ابْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾ [الجن : ٢٦ - ٢٨]

“O, qeybi Biləndir və Öz qeybini heç kəsə açmaz; razı qaldığı elçidən başqa. Həqiqətən, O, onların önündə və arxasında gözetçilər qoyur ki, (hər kəs) onların, Rəbbinin göndərdiklərini necə təbliğ etdiyini bilsin. (Allah) onların nə etdiklərini nəzarəti altında saxlayır və hər şeyi ayrı-ayrılıqda hesaba alır”.²

Qeybin beş əsas açarı vardır ki, Allah ﷻ bu açarları özünə xaslaşdırmış və onun elmini bütün məxluqlardan gizlətməmişdir.

1. Qiyamətin nə zaman qopacağını Allahdan ﷻ başqa kimsə bilməz.
2. Yağışın yağacağını da. Onun nə vaxt yağacağını, hara yağacağını, nə qədər yağacağını da Allahdan ﷻ başqa heç kim bilməz.
3. Bətlərdə olanlar haqqında geniş və təfərrüatlı biliyi də Allahdan ﷻ başqa heç kəs bilməz.

Bətindekiləri yaradan Odur. O, cinsini, ruzisini, əcəlini və əməlini xoşbəxt və ya bədbəxt olduğunu biləndir.

² əl-Cinn surəsi, 26- 28-ci ayə

4. Nəfslərin sabah (xeyir və ya şər) nə qazanacağını, ruzisinin az və ya çox olmasını Allahdan ﷻ başqa heç kəs bilməz.
5. Nəfsin hansı torpaqda əcəli yetişəcəyini və ömürlərinin harada bitəcəyini yalnız Allahdan ﷻ başqa heç kim bilməz.

Həkimin və ya meteoroloqun hələ açıqlanmamış və ya baş verməmiş məsələlər haqqında məlumat verdikləri, məsələn, döllərin proqnozu və küləyin əsməsi, yağışın yağması, günəş və ya ay tutulması haqqında məlumat yəqinliyə deyil, fərziyyəyə əsaslanır. Doğru da yanlış da olma ehtimalı var.³

Allahın ﷻ bu və digər məsələlər haqqında elminə gəlincə, o, şübhəyə və səhvə yol verməyən reallığa uyğun olan, qəti və ətraflı bir elmdir.

Allah ﷻ buyurur:

قال تعالى: ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾

“Həqiqətən, o Saat haqqında elm yalnız Allahdadır. Yağışı O yağdırır və bətnlərdə olanı O bilir. Heç kəs sabah nə qazanacağını bilə bilməz; heç kəs harada öləcəyini də bilməz. Allah isə, şübhəsiz ki, Biləndir, Xəbərdardır.”⁴

³ Fətava ləcnə dəimə 8/323

⁴ Loğman surəsi, 34-cü ayə